

lavest i Rækken staa Husmændenes og Landarbejdernes Børn. Det viser sig nemlig, at tager man Børn f. Eks. ved 11—12 Aars Alderen, er Landarbejdernes Børn gennemgaaende mindre og ikke saa lidt lettere end f. Eks. Gaardmændenes, for ikke at tale om Herremændenes Børn. Hvori ligger nu dette Forhold? Det ligger ganske simpelt i Ernæringen. Jeg tror, det forholder sig med Børnene lige som med ærede Medlemmers Opdrætning af Lam, Kalve eller Grise. Det er noget, enhver ved, at sulter man Dyrene fra Opvæksten, faar man nogle daarlige Dyr ud af dem, naar de blive voksne. Jeg tror, at akkurat det samme gør sig gældende med Hensyn til Børn, hvis Ernæring forsømmes. Hvis de blive sultede under Opvæksten, udvikles de hverken i legemlig eller aandelig Henseende til det, som de vilde have kunnet udvikle sig til, naar de havde faaet passende og rigelig Ernæring. Det forekommer mig derfor, at der er al Grund til at stemme mod det Ændringsforslag, som de to Herrer moderate have stillet, og det vil jeg derfor tillade mig at opfordre det høje Ting til at gøre og derimod stemme for det Forslag, der er stillet fra Reformvenstres Side. Det er i Virkeligheden kun et ganske lille Skridt fremad. Det gør det ikke til Pligt for nogen Kommune at indføre en saadan Bespisning; det giver kun Kommunen Ret til at gøre det uden at henvende sig til Amtet for at opnaa dettes Samtykke. Det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 4de Valgkreds (Svendsen) sagde, at der ikke var nogen Kommune, som har faaet Afslag hos Aamtsraadet. Det tror jeg heller ikke, der er, af den ganske simple Grund, at der vist ikke er nogen Kommune, der har søgt at faa en saadan Tilladelse. Hvis det ærede Medlem kunde oplyse mig om, at en saadan Tilladelse var søgt, vilde jeg være ham meget taknemmelig; jeg tror ikke, der er nogen Landkommune, der har søgt Aamtsraadet om en saadan Tilladelse, og selvfølgelig har det ærede Medlem saa ogsaa Ret i, at der er ingen, der har faaet Afslag. Jeg vil, som sagt, tillade mig at anbefale at stemme mod den af det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 4de Valgkreds (Svendsen) og det ærede Medlem for Skjoldlev (J. Nielsen) foreslaaede Ændring; saa at vi dog i det mindste kunde faa vedtaget det Forslag, som er stillet fra Venstres Side. Det byder just ikke saa overordentlig meget, men det er dog et Skridt fremad i den rigtige Retning.

J. Nielsen: Skønt jeg fuldt ud kan slutte mig til de Udtalelser, der ere fremkomne fra min Medforslagsstiller, finder jeg dog Anledning til at supplere disse Udtalelser med nogle Bemærkninger for yderligere at motivere Ændringsforslaget og vor Stilling til hele denne Sag. De Udtalelser, som nu fremkom fra min meget ærede Sidemand (K. M. Klausen), skal jeg i alt væsentligt overlade til min Medforslagsstiller. Jeg tror, at hvor forskellige Anskuelserne end kunne være om det foreliggende Forslag, er der et, som man fra alle Sider kan være enig om, nemlig det, at alle sultne Munde skulle have Mad, saa vidt muligt sund og tilstrækkelig Mad. Derimod kan der være delte Meninger om den Maade, hvorpaa Maden bedst og billigst kan skaffes tilveje, og til Dels ogsaa om Stedet, hvor den bedst bør nydes. Det er om Maaden, jeg er uenig med de ærede Forslagsstillere. Med Hensyn til vore principielle Indvendinger mod Forslaget, skal jeg nøjes med at henholde mig til, hvad min ærede Medforslagsstiller allerede har udtalt. Jeg tror, at den paataenkte Udvidelse af Kommunalraadens Ret i alt Fald for Tiden er overflødig. Der er, som det er oplyst, ikke et eneste Byraad eller Sogneraad i det danske Land, som har søgt, endstige søgt forgæves, om Tilladelse til at oprette en saadan Skolebespisning som et rent kommunalt Foretagende. Der foreligger ikke Ønsker eller Begæringer, saa vidt mig bekendt, til Lovgivningsmagten fra de kommunale Raad om en Udvidelse af de Rettigheder, de have, saa jeg tror, at vi i den Retning ere forud baade for Tiden og Tidens Krav — højlovlig Ihukommelse — og jeg mener, vi kunne vente med at tildele de kommunale Raad en saadan Ret, indtil det har vist sig, at de bestaaende Love ikke kunne tilfredsstille den tilstedeværende Trang og de Ønsker og Krav, der ere fremme. Nu ser jeg vel, at der er en væsentlig Forskel paa det Forslag, her foreligger, og saa det Forslag, som fra anden Side var stillet i Fjor om samme Emne, idet Forslaget i Fjor, som den ærede sidste Taler nævnte, gjorde det til Pligt at oprette saadanne kommunale Skolebespisninger, mens der her i det foreliggende Lovforslag jo kun er Tale om at give de kommunale Raad en udvidet Ret. Naar jeg er imod Udvidelsen af denne Ret, er det paa ingen Maade, fordi jeg nærer Mistillid til de kommunale Raad, og da navnlig ikke til Sogneraadene, men det er en Kendsgerning, at vore Sogneraad, By-